ELŐTERJESZTÉS
A KÉPVISELŐ-TESTÜLET
2019. május 29-i rendes ülésére

A napirendet tárgyaló ülés dátuma:	**2019. május 29.**
A napirendet tárgyaló ülés:	**Képviselő-testület**
Előterjesztő:	**Muzsay Márta intézményvezető**
Az előterjesztést készítette:	Muzsay Márta intézményvezető
A napirendet tárgyaló ülés típusa-1:	**nyílt** /zárt
A napirendet tárgyaló ülés típusa-2:	**rendes** / rendkívüli
A határozat elfogadásához szükséges többség típusa:	**egyszerű** / minősített
A szavazás módja:	**nyílt** / titkos

A tárgyalandó témakör tárgya:
Az Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat 2018. évi munkájának szakmai beszámolója a gyermekvédelmi és szociális feladatainak ellátásáról

1. A **TÁRGYALANDÓ TÉMAKÖR TÁRGYILAGOS ÉS TÉNYSZERŰ BEMUTATÁSA**

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 104. § (1). (4) és (5) bekezdése szerint, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. § (1) bekezdés d) pontja alapján, az állami fenntartó évente egy alkalommal értékeli a fenntartásában lévő intézmények szakmai munkájának eredményességét az intézmény által készített beszámoló alapján.

A szakmai munkáról szóló beszámoló, kapcsolódik a települési önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készített átfogó értékeléséhez.

Az elmúlt évekhez hasonlóan, az év ezen időszakában nyújtom be az Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat gyermekvédelmi és szociális feladatainak 2018. évi ellátására vonatkozó Szakmai Beszámolót, mely Beszámoló, jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem, hogy a képviselő-testület a beszámolót vitassa meg és fogadja el.

2. ELŐZMÉNYEK, A TÁRGYALANDÓ TÉMAKÖRBEN HOZOTT KORÁBBI KÉPVISELŐ-TESTÜLETI DÖNTÉSEK, ÉS AZOK VÉGREHAJTÁSÁNAK ÁLLÁSA

3. JOGSZABÁLYI HIVATKOZÁSOK

A gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény

4. KÖLTSÉGKIHATÁSOK, ILLETVE A KIADÁS FEDEZETÉT BIZTOSÍTÓ KÖLTSÉGVETÉSI SOR MEGNEVEZÉSE

Az értékelésnek közvetlen költségkihatása nincsen.

5. AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE

Humánügyi bizottság véleménye:

6. HATÁROZATI JAVASLAT, RENDELET-TERVEZET

Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének …/2019. (V. 29.) határozata az Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat 2018. évi gyermekvédelmi és szociális feladatainak ellátásáról szóló szakmai beszámolójáról

Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testülete az Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat 2018. évi munkájának szakmai beszámolóját a gyermekvédelmi és szociális feladatainak ellátásáról a határozat melléklete szerint elfogadja.

Őrbottyán, 2019. május 16.

Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat

2162 Őrbottyán, Fő út 101.

Tel/Fax: 06/28-360-262

SZAKMAI BESZÁMOLÓ ŐRBOTTYÁNI SEGÍTŐ KÉZ SZOCIÁLIS SZOLGÁLAT 2018 ÉVI SZAKMAI MUNKÁJÁRÓL

készítette: Muzsay Márta intézményvezető,

kelt: Őrbottyán, 2019.05.16-án

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 104. § (1), (4) és (5) bekezdése alapján, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. § (1) bekezdés d) pontja alapján, az állami fenntartó évente egy alkalommal értékeli a fenntartásában lévő intézmények szakmai munkájának eredményességét az intézmény által készített beszámoló alapján.

Őrbottyán Város Önkormányzatának képviselő-testületének döntése értelmében, Őrbottyán Város Önkormányzata 2018. január 1. óta ismét önálló intézményi formában látja el a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat az Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat által. Az új, térségi szerepkört is betölteni kívánó önkormányzati intézmény a család- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatásokat és a lakosság létszáma alapján kötelező szociális alapszolgáltatásokat nyújtja a településen élők részére. A szociális szolgáltatások köréből Vácduka Község közigazgatási területén a házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés szolgáltatást is intézményünk nyújtja. 2019. május 1. napja óta előbbi szolgáltatások nyújtását Kisnémedi község területére is kiterjesztettük. Az idősek nappali ellátásának működési engedélyét 2018 év végén kaptuk kézhez, így a Szakmai Beszámolóban e területről leginkább a szervezési tevékenységről tudok beszámolni.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az alábbi szakmai beszámolót, mely a 2018-as év szakmai munkájáról készült, elfogadni szíveskedjenek.

1. A szakfeladatot ellátó intézmény általános adatai:

A fenntartó neve: Őrbottyán Város Önkormányzat

A fenntartó székhelye: 2162 Őrbottyán Fő út 99.

A szakfeladatot ellátó Intézmény neve Őrbottyáni Segítő Kéz Szociális Szolgálat.

Az Intézmény telephelye: 2162 Őrbottyán Fő út 101.

A Szakmai Beszámolót érintő időszak kezdete egybe esik az Intézmény jelen szervezeti működésének kezdetével. A Szakmai Beszámoló a 2018. január 1-től 2018. december 31-ig terjedő időszakról szól.

Az Intézmény ellátási területe: Őrbottyán Város közigazgatási területe. Őrbottyán Város Önkormányzata és Vácduka Község Önkormányzata által kötött feladatellátási szerződés alapján Vácduka településen házi segítségnyújtást és szociális étkeztetést is biztosít az Intézmény.

Az Intézmény vezetője Muzsay Márta.

2. Az Intézmény rövid bemutatása:

Őrbottyán Város Önkormányzata a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, illetve szociális alapellátásokat 1998. január 1-óta látja el. Az Önkormányzat e feladatokat 2009. június 30-ig önálló intézménnyel, majd 2009. július 1-től a Veresegyház Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulás tagjaként, a Társulás által létrehozott és fenntartott Veresegyház Kistérség Esély Szociális Alapellátási Központ keretei között látta el. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások 2010-ben bővültek a házi segítségnyújtással, a szociális étkeztetéssel és jelzőrendszeres házi segítségnyújtással.

Őrbottyán Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete 2013. június 10. napján tartott ülésén a 176/2013. (VI. 10.) számú határozatában úgy döntött, hogy 2013. december 31. napjával kilépvén a Társulásából a szociális alapszolgáltatásokat és a gyermekvédelmi feladatokat 2014. január 1. napjától önállóan, szakfeladatként látja el.

2015 év végéig a Szolgálat tevékenysége a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelmi szolgáltatás mellett a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások, nevesítve a családsegítés, házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés volt.

A 2015 év végén a szolgáltatások szakmai változásaival együtt járt a szolgáltatások nyújtásának, szervezeti formájának és személyi szükségleteinek változása is, így 2016 január 1-től változott a szervezet elnevezése; a házi segítségnyújtás tevékenység esetében szétválasztásra került a „személyi gondozás” és a „szociális segítés” tevékenység, mely hatását 2017-ben a normatív finanszírozás differenciálódása követte; integrálódott a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás. A változás a gyermekvédelmi rendszer többszintűvé tételével kapcsolatban jelentkezett.

A többszintű ellátó intézmények közötti együttműködés, a jogszabály által meghatározott hatósági ügyekben kötelező érvényű. A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekkel érintett ügyek, melyekben az Intézménynek mind a Család- és Gyermekjóléti Központtal, mind a Gyámhivatallal szorosan együtt kell működni, a védelembe vétel, a családbafogadás, az ideiglenes hatályú elhelyezés, a nevelésbe vétel, a nevelési felügyelet elrendelése, az utógondozás-, illetve utógondozói ellátás elrendelése, valamint a megelőző pártfogás elrendelése ügyében.

A rendszer működtetésének során törekszünk a partneri viszony kialakítására, több kevesebb sikerrel. Továbbra is kiemelt feladatnak tartom a család- és gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozó szakemberek függetlenségének megőrzését.

A kompetenciahatárok kérdése 2018-ban is foglalkoztatta az intézményekben tevékenykedő kollégákat.

Az Intézmény a törvények, jogszabályok és egyéb szakmai szabályzóknak megfelelően látja el feladatait. Őrbottyán Város Önkormányzata a család- és gyermekjóléti szolgáltatás biztosításánál a lakosságlétszámhoz arányosított, jogszabályban meghatározott 2 fős minimális szakmai létszámon felül plusz egy fő foglalkoztatását biztosította a feladatok fontosságára tekintettel.

3. Az Intézmény 2018 évi tevékenységének ellenőrzése

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás területén kollégáimmal együtt kidolgozott adminisztrációs rendszert vezetünk, mely megfelel a család- és gyermekjóléti szolgáltatáshoz kapcsolódó jogszabályi feltételeknek. E rendszer lehetővé teszi, hogy intézményvezetőként akár az elektronikus adminisztrációs rendszert ellenőrizzem, a papír alapú dokumentáció ellenőrzésén felül is.

A házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés területén, a belső ellenőrzést elsősorban a hónap végi zárás folyamatában végezzük. Ez az alkalom lehetőséget teremt a gondozónő önellenőrzésére is, illetve mint intézményvezető a hónap folyamatainak, tendenciáinak elemzésére is.

Az Intézmény külső ellenőrzését 2017 március 14-én a Pest Megyei Kormányhivatal kezdte meg. A Kormányhivatal az Szolgálat által nyújtott család- és gyermekjóléti-, házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés szolgáltatását ellenőrizte. Az ellenőrzést követően a család- és gyermekjóléti szolgáltatással kapcsolatban mind az önkormányzat, mind az Intézmény a kért hiánypótlásnak eleget tett, módosítottuk a megnevezett dokumentumokat az ellenőrzés által elvártaknak megfelelően. A Kormányhivatal 2018 júliusában zárta le az ellenőrzés folyamtát.

2018-ban az intézmény tevékenységbővítésével összefüggő engedélyeztetési eljárás során az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság tartott ellenőrzést, amelyet követően a hiányosságok pótlásra kerültek.

Az Intézményben dolgozó szakemberek számára, kétheti rendszerességgel team-szupervíziót tartunk. Ez a szakmai támogatás igen hangsúlyos a segítő munkára jellemző kiégés megelőzésében. A szupervízió hagyományosan a segítő és a kliens kapcsolatával foglalkozik, e mellett a szakmai kontroll egyik legfőbb eszköze. A szupervíziót jelen esetben külső szakember vezeti.

Törekszünk arra, hogy a hatósági adatszolgáltatást érintő adatokat, folyamatosan, belső ellenőrzés keretén belül havonta, minden szolgáltatás esetében felülvizsgáljuk, a szolgáltatandó adatokat pontosítsuk.

A házi segítségnyújtás szolgáltatás esetében a KENYSZI rendszere, a napi rögzítések ellenére továbbra sem képes a normatíva elszámolás alapját képező pontos adatokat generálni.

4. A szakmai tevékenység bemutatása

4.1 Család- és gyermekjóléti szolgáltatás

A család- és gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozó szakemberek szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat látnak el. Amennyiben Intézményünk nem tudja biztosítani a szükséges szolgáltatást, vagy ellátást, annak közvetítésében jár közre az Intézmény szakembere. A család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásai közül a mediáció, kapcsolattartási ügyelet, jogi tanácsadás szolgáltatásba közvetíthetünk ellátottakat a településen élők köréből. Abban az esetben, ha kontraindikált az Intézményünk pszichológusának igénybevétele, akkor a család- és gyermekjóléti központ pszichológusa fogadja az igénybevevő ellátottat.

Mint szolgáltató, közreműködünk a családok, egyének életvitelében beállt átmeneti vagy időszakos krízis kezelésében. A szociális, mentálhigiénés problémákkal küzdő, illetve krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyeket, gyermekeket, családokat, az okok megelőzésében, a krízishelyzet megszüntetésében, valamint az életvezetési képesség megőrzésében segítjük, szükség esetén a krízishelyzet megelőzése, megszűntetése érdekében intézkedéseket teszünk.

Munkánk a kliensekkel együttműködésen alapuló, mind a hatósági intézkedést megelőző és azt információkkal segítő, kiegészítő, mind a hatósági intézkedést követő szolgáltatási tevékenység.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás magába foglalja a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatást, mely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek a családba való visszahelyezését.

A célunk, miszerint segítséget nyújtsunk a gyermekeknek és a családoknak a legközvetlenebbül fenyegető negatív hatások kivédésében, részben sikeres csupán, mivel az eszköztárunk erősen beszűkült. Az eszköztár beszűkülésének okai, hogy a hatósági intézkedéssel érintett esetekben a koordináló feladatkör és döntéshozó jogkör átkerült a járásszékhely szerinti központ esetmenedzseréhez, továbbá az, hogy helyi ügyekben az önkormányzat számára valóban hatékony és hosszú távú segítséget jelentő támogatási rendszer nem áll rendelkezésére.

Az a cél, hogy a családok képessé váljanak különböző problémáik önálló megfogalmazására és a probléma megoldására, a szolgáltatói szinten megvalósulni látszik, azonban a családok számára elérhető lehetőségek is megfogyatkoztak.

2018-ban a prevenciós célú programfolyamatot a család- és gyermekjóléti szolgáltatásnál nem indítottunk. A városi rendezvényekhez kapcsolódva eseti jelleggel tartottunk a szolgáltatásainkról informáló, illetve egészségügyi és gyermekvédelmi prevenciós programokat.

Hangsúlyos feladatunk továbbra is a sérült vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának elősegítése, a diszfunkcionális család funkcióinak helyreállításában való segédkezés. Feladatunk felkutatni azokat a lehetőségeket, melyekkel a szolgáltatásaink bővíthetőek és a szolgáltatás minősége emelhető.

A közvetlen kliensekkel kapcsolatos munkánk kiterjed az Intézményt önkéntesen felkereső gyermekre, felnőttre; a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer tagjainak, szervezeteinek jelzése alapján a látókörünkbe került gyermekekre és családokra, valamint azon esetekben, melyben a hatósági intézkedés kapcsán illetékesek vagyunk.

Az ellátórendszer 2016 év eleji átalakulásakor jelentősen megváltozott kliens-segítői kapcsolat, továbbra is jellemző. A megoldandó gondok jellege, nagysága, összetétele helyett, az ügyben Intézményünkhöz érkezett jelzésben szereplő probléma határozza meg, hogy az egyszeri találkozáson, egyszeri segítségnyújtáson túlmenően az esetkezelés rendszeres kapcsolattartássá, tartós segítő folyamattá, családgondozássá, illetve hatósági intézkedéssé alakuljon. Ez a kötelezettség elveszi a mérlegelés jogkörét a szolgáltatásban dolgozó szakembertől, minimálisra csökkentve az egyéni felelősségét az ügymenetben.

4.1.1 A család- és gyermekjóléti szolgáltatás tevékenységének főbb adatai

A szolgáltatatást igénybe vevő személyek száma, mely esetben hosszabb segítő folyamat – gondozás – indult, korcsoport szerinti bontásban:

0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-24 éves	25-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	62 éves és idősebb	összesen
6 fő	7 fő	34 fő	12 fő	6 fő	10 fő	29 fő	12 fő	2 fő	118 fő

A 118 fővel folytatott tevékenység 40 családot érintett (14 családdal kevesebb, mint 2017-ben). A családok esetében, az előző évekhez hasonlóan, a problémák halmozott jellege miatt, a gondozási folyamat egy évnél több időt ölelt fel.

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma gazdasági aktivitás szerint:

foglalkoztatott	25 fő
munkanélküli	10 fő
inaktív	30 fő
nyugdíjas	4 fő
15 éves vagy idősebb tanuló	9 fő
eltartott 0–14 éves korú gyermek	53 fő
összesen	118 fő

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma legmagasabb iskolai végzettség szerint:

általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	55 fő
általános iskola nyolc osztálya	32 fő
befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskola	10 fő
befejezett szakközépiskola	11 fő
befejezett gimnázium	5 fő
érettségire épülő befejezett OKJ iskola	2 fő
felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	3 fő
összesen	118 fő

A szolgáltatást igénybe vevő családok a család szerkezete/összetétele szerint:

egyedül élő	1 fő
házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	1 család
házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1–2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	10 család
házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	14 család
egy szülő 1–2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	7 család
egy szülő 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	2 család
egyéb családszerkezetben	5 család
összesen	40 család

A család- és gyermekjóléti szolgáltatáson belül, kifejezetten a gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenység főbb adatai (gyermekek száma):

alap ellátásban gondozott	védelembe vétel keretében gondozott	ideiglenes hatályú elhelyezéssel kapcsolatban gondozott	nevelésbe vett gyermek családjának gondozása	családba fogadással kapcsolatban gondozott	gyámkirendelés kapcsán gondozott	utógondozott	összesen	kizárólag tanácsadottként megjelent
31 fő	21 fő	0 fő	1 fő	6 fő	0 fő	0 fő	59 fő	4 fő

A 2015-től kezdődő tendencia, hogy a gondozásba vett gyermekek száma enyhén emelkedik, 2017-ben érte el csúcspontját, majd 2018-ban hanyatlani kezdett. A 2017-es adathoz képest a védelembe vett gyermekek száma 4 fővel csökkent. A gondozott gyermekek esetében a megfelelő gondozás eredménye, hogy egy gyermek esetében sem kellett a családból való kiemelést kezdeményeznünk. Egy esetben fordult elő családból való kiemelés, egy gyermek esetében, aki saját kérésére indult meg az eljárás, és a szülők lemondtak a gyermek neveléséről, valamint a vele való kapcsolattartásról.

Új gondozási esetként jelentkező gondozási esetek száma a kapcsolatfelvétel módja szerint (gyermekek száma):

önkéntes (szülő kezdeményezte)	7 fő
szülővel közösen	3 fő
más család- és gyermekjóléti szolgálat vagy központ által kezdeményezett	0 fő
jelzőrendszer által kezdeményezett	13 fő
a gyámhatóság által kezdeményezett	2 fő
összesen	25 fő

Az új gondozási esetként megjelenő gyermekek száma a 2017-es adatokhoz képest 20%-kal nőtt, e mellett a 2017-ben elkezdett gondozási tevékenységek egy része tovább folytatódott. Több, mint kétszeresére emelkedett az Intézményt önkéntesen felkereső családok száma, e mellett a jelzőrendszer által kezdeményezett új gondozási esetek száma csökkent, mely csökkenés indokolható a jelzések számának csökkenésével.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma:

egészségügyi szolgáltató	13
előbbiből kizárólag védőnői jelzés	6
személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	6
kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	0
átmeneti gondozást biztosítók	1
menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	0
köznevelési intézmény	35
rendőrség	7
ügyészség, bíróság	0
pártfogó felügyelői szolgálat	0
társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	3
áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	0
állampolgár, gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet	5
önkormányzat, jegyző, gyermekjogi-, betegjogi képviselő	7
járási hivatal gyámhivatala	3
összesen	80

2018-ban az összes jelzésből 70 esetben történt gyermek ügyében jelzés. A jelzések száma csökkent az elmúlt évhez képest. A jelzőrendszer egyes tagjainak, továbbra is hangsúlyoznunk kellett jelzőrendszeri feladatát, jelzési kötelezettségét egyes esetek kapcsán. Úgy tűnik számomra, hogy nehéz a felelősségvállalás egyes jelzőrendszeri tagoknak, abban a kontextusban is, hogy a jelzés megtételének elmulasztása – a jelzőrendszer tagjainak esetében – bűntetőjogi felelősséget von maga után.

A jelzések csökkenésének egyik oka lehet az a kötelezettség is, hogy a hatósági intézkedéssel érintett esetekben a járásközpont felé kell jelezni a gyermek veszélyeztetettségét.

A gyermekek védelme és jóléte ügyében érkezett jelzések küldőinek adatait, bántalmazás és súlyos elhanyagolás esetében a jelzést tevő külön kérése nélkül is, a jogszabálynak megfelelően, zártan kezeljük.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatásban kezelt esetekben a családok száma a probléma típusa szerinti megoszlásban:

anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	7
gyermeknevelési	4
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	1
magatartászavar, teljesítményzavar	2
családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők-gyermek közti)	8
szülők vagy a család életvitele	2
szülői elhanyagolás	3
családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	7
fogyatékosság, retardáció	1
szenvedélybetegségek	1
lelki-mentális probléma	3
egyéb egészségi probléma	1

A fenti táblázat szerinti családok esetében nem lehet egy körülírható problémát leírni. A hosszabb gondozási folyamatot igénylő esetben leggyakrabban „sokproblémás családok”-ról beszélhetünk. A problémák halmozott száma 81, ami azt mutatja, hogy átlagosan egy családnál minimum 2 probléma megoldásán kell dolgoznia a családnak és az őt segítő szakembernek.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás szakmai tevékenységeinek adatai:

	szakmai tevé-kenység száma	**szolgáltatásban részesülők száma**
információnyújtás	690	178 fő
segítő beszélgetés	192	150 fő
tanácsadás	67	127 fő
ügyintézéshez segítségnyújtás	217	178 fő
családlátogatás	129	153 fő
közvetítés más szolgáltatásba	7	11 fő
közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez	137	26 fő
krízisekezelés	2	8 fő
szociális segítő tevékenység (saját ügykörben)	74	74 fő
szociális segítő tevékenység egyéni gondozási nevelési terv megvalósításában (központ által bevonva)	12	42 fő
pszichológiai tanácsadás	281	103 fő
közvetítés a központhoz	20	46 fő
környezettanulmány elkészítése ill. közreműködés	11	46 fő
szakmaközi megbeszélés	6	-
esetkonferencia	4	18 fő
esetkonzultáció	20	46 fő
esetmegbeszélés	51	84 fő
adományközvetítés	105	168 fő
szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozá-sa	2	2 fő
összesen	2027	1460 fő

A szakmai tevékenység adataiban is jelentős változás következett be.

Az információ nyújtás szakmai tevékenység alkalmai több mint kétszeresére növekedtek, az azt igénybevevők száma közel másfélszeresére nőtt.

A segítő beszélgetést igénybe vevők száma megháromszorozódott, a tanácsadást és az ügyintézéshez segítséget igénybevevők száma több, mint kétszeresére nőtt.

Az ellátásokhoz való hozzáférés közvetítésének száma megháromszorozódott.

A pszichológiai tanácsadást igénybevevők száma megduplázódott, ami annyit jelent, hogy csökkentek a hosszabb tanácsadási folyamatok, így több 2-3 alkalmas találkozások is megvalósulhattak a vizsgált időszakban.

Az esetek járási család- és gyermekjóléti központhoz való továbbításában négyszer annyi ellátott volt érintve, mint az azt megelőző évben.

A környezettanulmány elkészítésében, vagy a közreműködés szolgáltatásban érintett személyek száma megduplázódott, míg a környezettanulmány készítésének alkalmai a felére csökkentek. Előbbi oka az lehet, hogy a meglátogatott családok nagyobb része többgyermekes/többtagú család.

Az esetmegbeszélések száma jelentősen emelkedett, feltételezhetően azért, mert az alkalmak rögzítésére különös figyelmet fordítottunk az elmúlt évben.

Kevesebb alkalommal lett rögzítve az adományok közvetítése, ám több érintett személyt tudtunk elérni e szolgáltatással. Előbbibe nem soroltuk az akciószerű Magyar Élelmiszerbank Egyesület által közvetített adományok szétosztását.

Összességében a szakmai tevékenységek és a tevékenységekbe bevont/érintett személyek száma is jelentősen emelkedett a 2017-es évhez képest.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatásban ellátott bántalmazott és elhanyagolt gyermekek adatai:

	A bántalmazott			**Az elhanyagolt**	
	fizikai	lelki	szexuális	fizikai	lelki
Családon belül (szülő, vagy egyéb rokon által)	5 fő	2 fő	2 fő	4 fő	0 fő

A beszámoló tárgyát képező időszakban a fizikai bántalmazások száma emelkedett, ezzel párhuzamosan a fizikai elhanyagolás okán ellátott gyermekek száma visszacsökkent a 2017 előtti évek szintjére. A bántalmazás vagy súlyos elhanyagolás észlelése után, az Intézménynek hatósági eljárást kell kezdeményeznie, ezalatt a család együttműködése esetén megkezdjük család gondozását, melynek célja a gyermek veszélyeztetettségének elhárítása. Amennyiben a gondozás a család együttműködésének hiányában nem tud megvalósulni, úgy a gyámhivatal határozattal kötelezheti a szülőket, vagy a folyamatba bevont egyéb családtagokat az együttműködésre, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésére.

A lelki elhanyagolás definiálása továbbra is problémás, nehezen megfogható és nehezen bizonyítható.

Veszélyeztetett gyermekek adatai:

	A veszélyeztetettség fő oka	**A veszélyeztetettség halmozott okai**
Környezeti főcsoport összesen (a gyermek környezetéből kiindulva)	54 fő	59
Magatartási főcsoport összesen (az érintett gyermekre vonatkozóan)	1 fő	2
Egészségi főcsoport összesen (az érintett gyermekre vonatkozóan)	4 fő	4
Anyagi főcsoport összesen (a családra vonatkozóan)	0 fő	0
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	59 fő	-

A vizsgált időszakban a magatartási és egészségi főcsoportban jegyzett gyermekek száma visszaesett a 2017 évi átmeneti emelkedés után. Kizárólag anyagi okokból veszélyeztetett gyermek nem került az intézmény látókörébe. Az anyagi problémakört feltételezhetően megelőzte valamely, az anyaginál súlyosabb egyéb veszélyeztető körülmény.

4.1.2 A család- és gyermekjóléti szolgáltatás egyéb tevékenységei

A család- és gyermekjóléti szolgáltatáshoz kapcsolódó egyéb tevékenységeink az adományélelmiszerek közvetítése. Együttműködünk a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel, és az előbbi évekhez hasonlóan az Őrbottyán Város Önkormányzata mind a karácsonyi csomagosztás megszervezéséhez és lebonyolításához, mind a szükséget szenvedőknek krízisélelem beszerzésére jelentős támogatást nyújtott.

Az Élelmiszerbank által felajánlott élelmiszerekből alkalmanként 300-480 fő részesült élelmiszerosztásainkkor. Az Intézmény által kiosztott adományélelmiszer értéke a 2017 évi kiemelkedően magas 7 177 805.-Ft összeghez képest alacsonyabb összeg volt a beszámoló tárgyát képező időszakban. 2018-ban 3 alkalommal volt lehetőségünk adományélelmiszert osztani 3 298 311.-Ft értékben. Az adományélelmiszer szállításáról a GAMESZ segítségét vettük igénybe.

A „Szűrőnap”-ot – mint az egészségügy területén megszervezett prevenciós programunkat – 2018-ban is, szinte már hagyományosan, minden hónap utolsó keddjén megtartottuk. A Harangok Napjára is kivonultak a gondozónők, népszerűsítve az egészséges életmódot és a korszerű táplálkozást.

Karácsonyi tevékenységünk az ünnephez kapcsolódó csomagosztás megszervezése és a csomagok elkészítése. 2018-ban, Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének Humánügyi Bizottsága 1 200 000.-Ft-ot különített el a csomagok megtöltésére, ezen belül élelmiszerre, tisztító-, és tisztálkodó szerekre. 2018-ban is önkéntesek feladata volt a csomagok kiszállítása.

A Humánügyi Bizottság további rendelkezése, hogy 200 000.-Ft-ot különített el tartósélelmiszerre, mely élelmiszereket a krízisbe került családok azonnali de átmeneti megsegítésére fordíthat Intézményünk.

A 2018-ban a lakosság körében is meghirdetett karácsonyi adománygyűjtés eredménye tovább segítette munkánkat. A lakossági felajánlások mellett civil szervezetek is támogatták munkánkat élelmiszeradományokkal.

A járásszékhely által nyújtott speciális szolgáltatások – részben a települések közti távolság miatt – nem elérhetőek mindenkinek. A járásszékhelyen működő család- és gyermekjóléti központ ügyvédjével megállapodva, havonta egy nap, jogi tanácsadást nyújt az őrbottyáni lakosok részére, itt Őrbotytyánban, így e tekintetben elérhetővé tettük ezt a szolgáltatást.

4.2 Házi segítségnyújtás szolgáltatás

A házi segítségnyújtás a szolgáltatást igénybevevő személy részére, saját lakókörnyezetében, az önálló életvitel fenntartása érdekében biztosított ellátás. Az ellátást igénybe vehetik azok a személyek, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem tud a család gondoskodni.

A házi segítségnyújtás keretében végzett gondozási tevékenység lehetővé teszi, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete, saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

2016. január 1-től a házi segítségnyújtás nyújtásában differenciálásra került a „személyi gondozás” és a „szociális segítés” tevékenység.

A házi segítségnyújtás táblázatainak adatai a 2018. december 31-i állapotot tükrözik. Az ellátottak száma a 2017 év végi állapothoz képest összességében 2 fővel csökkent.

A szolgáltatás igénybevételének feltétele a gondozási szükséglet vizsgálat:

gondozási szükséglet vizsgálat eredménye alapján	jogosultak száma
0. fokozatban, szociális segítésre jogosult, mivel személyes tevékenységeit elvégzi	3 fő
I. fokozatban, személyi gondozásra jogosult, mivel egyes tevékenységekben segítségre szorul	5 fő
II. fokozatban, személyi gondozásra jogosult, mivel részleges segítségre szorul	1 fő
III. fokozatban, személyi gondozásra jogosult, mivel teljes ellátásra szorul	1 fő

összesen	10 fő

A gondozási szükséglet vizsgálata lényeges, és kötelezően előírt elem a házi segítségnyújtás biztosításának megkezdése előtt. E vizsgálat lefolytatására a fenntartó a szakmai vezetőt/intézményvezetőt jelölte ki. A gondozási szükséglet vizsgálat végzése során az egészségi állapot és szociális körülmények vizsgálata történik, differenciálásra kerül a személyi gondozásra/szociális segítésre való jogosultság, mely rögzítésre kerül a KENYSZI dokumentációs felületén.

A gondozás időtartamáról szóló megállapodás az ellátott igényének és a szolgáltató kapacitásának függvényében köttetik. Előbbiek, valamint a kérelem és a nyilatkozatoknak megfelelően, megállapításra kerül a személyi térítési-díj és megállapodás köttetik az ellátási igénybe vevővel (vagy a törvényes képviselőjével). Az ellátottak a szolgáltatást 700.-Ft/óra személyi térítési díj megfizetése mellett vehetik igénybe, szociális rászorultság esetén kedvezmény érvényesítése mellett.

A házi segítségnyújtást hétfőtől csütörtökig, 08.00 – 16.00 óra között, péntek 08.00-14.00 óra közötti időszakban biztosítjuk, a szabályozásnak megfelelő számú gondozónővel. A gondozási tevékenységet a házi gondozó a tevékenységi naplóban rögzíti, mely dokumentációból havonta összesítés készül, ez adja a szolgáltatásért fizetendő térítési díj és a normatívaelszámolás alapját.

Speciális igényekre is tudunk reagálni, amennyiben egy ellátott esetében nem elégséges a napi egyszeri látogatás, napi kétszeri, ritkább esetben háromszori látogatást teszünk. Előbbi igény csupán átmeneti időszakban merült fel 2018-ban. Szükség esetén, probléma jelzésekor, azonnali segítséget nyújtunk, elhárítva a krízishelyzetet.

A szolgáltatást igénybevevők kor szerinti megoszlása:

életkor	**ellátottak száma**
40 – 59 éves	1 fő
60 – 64 éves	1 fő
65 – 69 éves	0 fő
70 – 74 éves	4 fő
75 – 79 éves	2 fő
80 – 89 éves	2 fő
90 év felett	0 fő
összesen	10 fő

A szolgáltatást igénybevevők nem szerinti megoszlása:

nem	**ellátottak száma**
nő	8 fő
férfi	2 fő
összesen	10 fő

A szolgáltatást igénybevevők térítési díjfizetés szerinti megoszlása:

térítési díjfizetés	**ellátottak száma**
teljes összegű személyi térítési díjat fizet	8 fő
kedvezményes összegű személyi térítési díjat fizet	2 fő
személyi térítési díjmentes szolgáltatást vesz igénybe	0
összesen	10 fő

A házi segítségnyújtás szolgáltatást a teljes évben, összesen 16 ellátott vette igénybe, 3 fővel több, mint 2017-ben. A gondozónő az év folyamán összességében 914 órát folytattak gondozási tevékenységet, mely óraszám 73,5 órával kevesebb, mint az azt megelőző évben. A kimutatásokban szereplő összes időtartam már tartalmazza a lakáson belüli és lakáson kívüli munkavégzést is. A házi segítségnyújtás feladatait egy gondozónő látja el, távolléte esetén az idősek nappali ellátásában dolgozó ápoló látja el a helyettesítését, és végzi a gondozási tevékenységeket.

4.3 Szociális étkeztetés szolgáltatás

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 59. és 62. § alapján, a szociális alapszolgáltatások keretén belül, Őrbottyán Város Önkormányzata szociális étkeztetést biztosít a településen élő, ellátást igénylők számára.

A szociális étkezés, napi egyszeri meleg élelem biztosítása azon szociálisan rászorultaknak, akik azt önmaguk, illetve más eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen egészségi állapotuk, fogyatékosságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

Az ellátás igénybevétele önkéntes és kérelem benyújtásával kezdeményezhető. Őrbottyán Város Képviselő-testületének döntése alapján a szolgáltatás igénybevételekor az egészségügyi állapotra vonatkozó feltételeknek való megfelelést szakorvos vagy orvosszakértői szerv igazolhatja.

A kérelem elbírálását követően az intézményvezető tájékoztatja az igénylőt arról, hogy milyen módon és feltételekkel veheti igénybe a szolgáltatást, egészségi állapot függvényében, indokolt esetben kiszállítással. Az intézményvezető tájékoztatja az igénybevevőt az adható kedvezmény mértékéről, és a szolgáltatásért fizetendő térítési díjról, majd megállapodást köt az igénybe vevővel.

Az étkeztetési feladatok elvégzését 2018-ban is az Önkormányzat fenntartása alá tartozó Konyha biztosítja, jelenleg kizárólag munkanapokon.

Az ebéd elvitele, illetve kiszállítása a Konyháról (Őrbottyán, Rákóczi Ferenc u. 113.), valamint az idősek nappali ellátásának helyiségéből (Őrbottyán, Fő út 101.), egységesen 12.00-14.00 óra között történik. A szolgáltatást igénylőnek a szolgáltatás megkezdése napján 2 db ételhordót kell biztosítani, amit a konyhán kell leadni, névre szóló jelzéssel.

A szociális étkeztetés szolgáltatás táblázatainak adatai a 2018. december 31-i állapotot tükrözik. Az ellátottak száma a 2017 év végi állapothoz képest jelentősen csökkent, mely csökkenés az Önkormányzat szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló rendelet személyi térítési díjainak módosításával indokolható. A változás 2018. február 1-től érintette az ellátottakat. Az alacsonyabb jövedelemből gazdálkodó, szociálisan rászoruló ellátottak az eddiginél is kedvezőbb személyi térítési díj mellett vehették igénybe 2018-ban a szolgáltatást, míg a magas jövedelemből élő, ám egészségügyi szempontból ellátható igénybevevői körből többen inkább más szolgáltatót választottak a piaci palettáról.

A szolgáltatás igénybevételének módja:

szociális étkeztetés	ellátottak száma
elvitellel	4 fő
kiszállítással	8 fő
összesen	12 fő

A szolgáltatást igénybevevők kor szerinti megoszlása:

életkor	ellátottak száma
18 – 39 éves	0 fő
40 – 59 éves	4 fő
60 – 64 éves	3 fő
65 – 69 éves	1 fő
70 – 74 éves	2 fő
75 – 79 éves	1 fő
80 – 89 éves	1 fő
90 év felett	0 fő
összesen	12 fő

A szolgáltatást igénybevevők nem szerinti megoszlása:

nem	ellátottak száma
nő	9 fő
férfi	3 fő

összesen	12 fő

A szolgáltatást igénybevevők térítési díjfizetés szerinti megoszlása:

térítési díjfizetés	ellátottak száma
teljes összegű személyi térítési díjat fizet	0 fő
kedvezményes összegű személyi térítési díjat fizet	8 fő
személyi térítési díjmentes szolgáltatást vesz igénybe	4 fő
összesen	12 fő

A szociális étkeztetés szolgáltatást a teljes évben, összesen 20 fő vette igénybe, mely szám kettővel kevesebb, mint az azt megelőző évben. 2018-ban 3217 adag ebéd került átadásra, mely adagszám jelentősen elmarad a 2017-es évben összesített 3992 adaghoz képest. Ennek oka az előzőekben említett térítési díj fizetés kedvezményének és térítési díjának megreformálása, mely szerint a szociálisan rászorulók az eddiginél is kedvezőbben vehessék igénybe a szolgáltatást.

A szociális étkeztetés szolgáltatás igénybevételéről vezetett dokumentáció alapján havonta összesítés készül, ez adja a szolgáltatásért fizetendő térítési díj és a normatívaelszámolás alapját.

A szociális étkeztetés és házi segítségnyújtás vonatkoztatásában a teljes évben a szociális étkeztetést és házi segítségnyújtást igénybe vevők által befizetett személyi térítési díjat és az Önkormányzati támogatás összegét az alábbi táblázat mutatja:

igénybevett szolgáltatás	3217 adag ebéd és 914 óra házi segítségnyújtás
a szolgáltatások 100%-os díja	5 005 208.-Ft
kirótt személyi térítési díj	1 514 505.-Ft
önkormányzat által a helyi szociális rendelet alapján biztosított térítési díj kedvezmény	3 490 703.-Ft

A 2018-as évben a szolgáltatások 100%-os díja 1 652 702.-Ft-tal növekedett az előző évéhez képest. A szolgáltatásokért fizetendő térítési díj kedvezménnyel csökkentett összege (kirótt összeg) 2018-ban összességében közel 300 ezer forinttal csökkent. Az Önkormányzat által a helyi rendelet alapján biztosított térítési díj kedvezmény összege éves szinten megduplázódott.

4.4 Idősek nappali ellátása

2018. év elején átadott bővített intézményrészhez kapcsolódóan, az átadást követően elkezdődött az idősek nappali ellátásának engedélyeztetése, és a szakmai tevékenység beindítása. A szakmai tevékenység engedélyeztetésének folyamata a Katasztrófavédelmi Igazgatóság Hatósági Osztályának engedélyére várva kissé belassult. A működési engedélyt 2018 decemberében kaptuk meg 15 fő ellátására.

Az engedélyeztetési folyamat lezárásáig az idősek nappali ellátását szolgáló intézményrészben közösségépítő, kedvfelkeltő programok kerültek megszervezésre. Egyes időszakokban 6-7 idős őrbottyáni lakosnak jelentett tartalmas programot a részvétel.

A résztvevők számának növelését, a részt vevők közösségének felfejlesztését tűztük ki célul. A cél megvalósítása érdekében történő szórólapozás, illetve a helyi újságban való megjelenés nem hozta a várt eredményt.

A szolgáltatás működésének hivatalos megkezdése után az igénybevétel formalizálásával – megállapodás írásban történő rögzítésével – elvesztettünk néhány érdeklődőt, annak ellenére, hogy a szolgáltatást az Önkormányzat szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló rendelete alapján a meghatározott jövedelemhatárig ingyenesen vehetik igénybe az őrbottyáni lakosok.

Előbbiek okán a távlati tervekben megfogalmazott „tanoda program” elindítása előre hozható lenne, hiszen a szakembergárda a délutáni időszakban rendelkezik szabad kapacitással. Az idősek nappali ellátásának kihasználtságától függően teret kaphat ugyanazon fizikai térben – eltérő időszakban – a hátrányos helyzetű gyermekek támogatását, esélyteremtését célul kitűző „tanoda program” működtetése. A mellett, hogy a rendelkezésünkre álló tér és a humán erőforrás kihasználtságát optimalizálhatjuk, másodlagos előnyként lehetőség nyílhat továbbiakban arra is, hogy az idősebb generáció és a fiatalabb generáció tagjai közös programok keretében együttműködjenek, segítsék, motiválják egymást. A közös programok lehetőséget nyújtanak az elmagányosodás, az izoláció oldására.

Beszámolóm zárásaként ki kell térnem egy fontos tényezőre, mely nehezítette, sok esetben ellehetetlenítette az egyenletesen magas minőségű szakmai munkavégzést. Bizonyos szempontból pozitív folyamatként értelmezhető a munkaerőpiaci helyzet javulása, ám munkáltatói oldalról nagyfokú munkaerőhiányról és a szakképzett utánpótlás elégtelenségéről számolhatok be. Több meghirdetett álláspályázatunkra beérkező jelentkezéseket vizsgálva, legtöbbször a szociális végzettségek széles palettáján kívüli végzettséggel jelentkeztek az állás betöltésére. A 2018-ban beindított óvodai és iskolai szociális munka, mely tevékenység azzal kecsegtetett, hogy a tanítási szünetekben nem kell munkát végezni, az eddiginél még kötetlenebb munkakör, vagy épp a „home office" lehetősége elvándorlásra késztette több kollégámat. A szociális végzettségű vagy szociális területen elhelyezkedni kívánó munkakeresőket így a járásközpontokon működő család és gyermekjóléti központok elszívták.

Több jelentkező nem rendelkezett szociális végzettséggel, de vonzó volt számára mégis jelentkezni hozzánk. A velük folytatott interjúk során körvonalazódott számomra, hogy a jelentkezők nincsenek tisztában azzal, hogy az általunk végzett szociális munka vagy a gondozás pszichésen és fizikálisan is nagy mértékben megterhelő, kiemelkedő önismeret és folyamatosan megújuló szakmai tudás és magas szintű frusztrációtűrés szükséges a végzéséhez.

Kollégáimnak, akik elkötelezettek az Intézmény célkitűzéséhez, és változatlanul e szervezetnél képzelik el szakmai fejlődésüket, valamint részt vállalnak az egyenlő feladatmegosztásban, köszönettel tartozom.

Tisztelt Képviselő-testület!

Köszönjük, hogy a kötelező feladatokon túl az Önkormányzat komoly összeggel járult hozzá speciális programjaink megvalósításához, Intézményünk működéséhez és fejlődéséhez, melyet a szolgáltatások bővülésével tudunk elérni.

Köszönjük Kmetty Károly Polgármester Úr, Szabó István Alpolgármester Úr, Gállné Mezősi Szilvia Jegyző Asszony, Kiskuti Petra Aljegyző Asszony, Benedek Éva Humánügyi Bizottság Elnök Asszony és a Képviselő-testület valamennyi tagjának támogatását.